

SISUKORD

Proloog	11
<i>Esimene peatükk: Varas</i>	13
<i>Teine peatükk: Ukse taha jäetud</i>	29
<i>Kolmas peatükk: Koorumise eksam</i>	42
<i>Neljas peatükk: Peegelkaljud</i>	60
<i>Viies peatükk: Elavate tunnel</i>	75
<i>Kuues peatükk: Pahareti õnn</i>	88
<i>Seitsmes peatükk: Surmaelement</i>	98
<i>Kaheksas peatükk: Kotkapesa</i>	114
<i>Üheksas peatükk: Jõujooned</i>	128
<i>Kümnes peatükk: Hõbedane jama</i>	149
<i>Üheteistkümnes peatükk: Saare saladused</i>	172
<i>Kaheteistkümnes peatükk: Muteerumine</i>	193
<i>Kolmeteistkümnes peatükk: Šokolaadikreem</i>	210
<i>Neljateistkümnes peatükk: Tulefestival</i>	230
<i>Viieteistkümnes peatükk: Rännak</i>	256
<i>Kuueteistkümnes peatükk: Õhulahingud</i>	274
<i>Seitsmeteistkümnes peatükk: Vaimu pesa</i>	296
<i>Kaheksateistkümnes peatükk: Triumfipuu</i>	314
<i>Üheksateistkümnes peatükk: Surnuaed</i>	325
<i>Kahekümnes peatükk: Proovilepanek</i>	341
<i>Kahekümne esimene peatükk: Põimija</i>	356
<i>Kahekümne teine peatükk: Kodu</i>	377

PROLOOG

Kaameramees kuulis ükssarvikuid enne, kui ta neid nägi.

Kiledad kriisked, verejanuline urin, veriste hammaste krigin.

Kaameramees haistis ükssarvikuid, enne kui ta neid nägi.

Roisulehk hingeõhus, kõdunev liha, elavate surnute hais.

Kaameramees ka tajus ükssarvikuid, enne kui ta neid nägi.

Kusagil sügaval ta luudes kõmisesid nende mädanevad kabjad ning ta paanika kasvas, kuni iga närv ja rakk nõudis, et ta jooksu pistaks. Kuid tal oli vaja töö ära teha.

Kaameramees jälgis, kuidas ükssarvikud seljandikuharja tagant välja ilmusid.

Neid oli kaheksa. Kurjad guulid kappasid üle rohumaa, sirutasid tiivaluud välja, et lendu tõusta.

Nende ümber keerles must suits, hoides neid nagu tormisilmas, kõu kõmises nende taga ja välgunooled peksid maasügavusi nende hirmsate jalgade all.

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

Kaheksa kummituslikku sarve löikusid õhku, kui koletised oma sõjahüüdu huilgasid.

Külarahvas hakkas karjuma, mõned proovisid põgeneda. Kuid selleks oli juba kaugelt liiga hilja.

Kaameramees seisis külaväljakul, kui esimene ükssarvikutest maa peale laskus.

See pruuskas sädemeid ja kaapis kabjaga maad, igas korisevas hingetõmbes kaos ja häving.

Kaameramees filmis hoolimata käte värinast edasi. Tal oli vaja töö ära teha.

Ükssarvik langetas oma hiiglasliku pea, habemenoana terav sarv sihtis otse kaamerasilma.

Eluka verd täis valgunud silmade pilk kohtus kaameramehe pilguga ning mees nägi seal vaid hävitamise soovi.

Enam polnud sel külal mingit lootust. Temal endal samuti mitte.

Samas oli ta ju kogu aeg teadnud, et ei ela metsikute ükssarvikute tormijooksu üle.

Ta oli vaid lootnud, et salvestus jõuab Mandrile.

Sest kui sa juba näed metsikut ükssarvikut, oled sama hästi kui surnud.

Mees langetas kaamera lootuses, et ta töö sai tehtud.

Sest ükssarvikud ei ole pärit muinasjutumaalt; nemad kuuluvad õudusunenägudesse.

ESIMENE PEATÜKK

VARAS

Skandar Smith vahtis ükssarvikupostrit oma voodi vastasseinal. Väljas oli juba piisavalt valge, et näha, kuidas ükssarviku tiivad olid lennul laiali sirutatud; suuremat osa tema kehast kattis läikiv hõbeturvis, jättes nähtavale vaid metsikud punased silmad, tohutu lõualuu ja terava halli sarve. Uusaja Härmatise oli olnud Skandari lemmikükssarvik sestpeale, kui tolle ratsur Aspen McGrath kolm aastat tagasi Kaose Karikale võistlema pääses. Ja Skandari meelest võis täna, selleaastasel võidusõidul, just nendel olla võimalus võita.

Skandar oli postri saanud kolm kuud tagasi, oma kolmeteistkümnendaks sünnipäevaks. Ta oli seda läbi raamatupoe akna vahtinud, kujutlenud ennast Uusaja Härmatise ratsuriks, kes seisab lihtsalt väljaspool postri raami ning on võidukihutamiseks valmis. Skandaril oli väga piinlik olnud isalt seda postrit paluda. Nii kaua, kui ta mäletas, polnud neil iial eriti

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

palju raha olnud – ta ei palunud tavaliselt üldse midagi. Kuid Skandar oli seda postrit nii väga tahtnud ja...

Köögist kostis vali kolin. Igal muul päeval oleks Skandar selle peale voodist välja hüpanud, kartes, et korteris on vööras. Tavaliselt tegid tema ja ta õde Kenna, kes vastasseina voodis magas, kordamööda hommikueinet. Skandari isa polnud laisk mees, asi polnud üldse selles – tal lihtsalt oli enamasti raske voodist välja saada, eriti kui tal polnud ühtegi töötötsa ootamas. Ja töötötsi polnud tal juba mõnda aega olnud. Kuid täna polnud mingi tavaline päev. Täna oli võidusõidupäev. Ja isa jaoks oli Kaose Karikas sünnipäevast parem, isegi jõuludest parem.

„Kas sa lõpetad ükskord selle lollaka postri vahtimise?“ pories Kenna.

„Isa teeb hommikueinet,“ vastas Skandar, lootes, et ehk see parandab õe tuju.

„Ma pole näljane.“ Õde pööras end näoga seina poole, vaid pruunid juuksesalgud turritasid teki alt välja. „Muide, Aspen ja Uusaja Härmatis ei saa täna mingil juhul võita.“

„Mina arvasin, et sind see ei huvita.“

„Ei huvitagi, aga...“ Kenna pööras end uuesti selili ja vidutas hommikuhäigus Skandari poole silmi. „Skar, sa peaksid numb-reid vaatama. Härmatise tiivalöökide arv minuti kohta kõl-bab ainult kahekümne viie võistlusele. Lisaks veel probleem sellega, et nende põhielemendiks on vesi.“

„Mis probleem?“ Skandari süda laulis sellest hoolimata, et Kenna püüdis teda veenda, nagu ei saaks Aspen ja Härmatis võita. Õde polnud niiviisi – üks-sarvikutest – rääkinud juba nii kaua, et ta oli juba peaaegu unustanud, kuidas see oli. Väiksema-tena vaidlesid nad pidevalt selle üle, mida endale põhielemendiks

võtta, kui neist peaksid üksisarvikuratsurid saama. Kenna oli alati väitnud, et tema hakkab tulevalitsejaks, kuid Skandar ei suutnudki midagi välja valida.

„Oled sa oma koorumise kursuse unustanud? Aspen ja Uusaja Härmatis on veevalitsejad, eks ole? Ja favoriitide seas on kaks õhuvalitsejat: Erna Templeton ja Tom Nazari. Me mõlemad teame, et õhul on vee ees eelised!”

Skandari õde toetus nüüd küünarnukile, elevus pani ta kõhna kahvatu näo särama, pähkliprüunid juuksed ja silmad paistsid ühtviisi metsikutena. Kenna oli Skandarist aasta vanem, kuid nad nägid nii sarnased välja, et neid peeti tihti-peale kaksikuteks.

„Vaata,” sõnas Skandar muiates. „Aspen on oma eelmisest Kaose Karikast õppinud. Ta ei kasuta ainult vett, ta on targem. Eelmisel aastal ta kombineeris elemente. Kui mina ratsutaksin Uusaja Härmatisega, kasutaksin välke ja veekeerise rünnakuid...”

Kenna näoilme muutus järsult. Ta pilk tuhmus ja naeratus kadus suunurgast. Ta laskis küünarnuki sirgu ja pööras korall-roosat tekki õlgade ümber tirides end uuesti näoga seina poole.

„Kenn, anna andeks, ma ei mõelnud...”

Peekoni ja kõrbenud röstsiaia lõhn pugus ukse alt sisse. Skandari kõht korises vaikselt toas.

„Kenna?”

„Skar, jäta mind rahule.”

„Kas sa ei tulegi koos minu ja isaga Karikat vaatama?”

Taas ei mingit vastust. Skandar pani end häguses hommikuvalguses riidesse, pettumus ja süütunne kurku pitsitamas. Ta poleks tohtinud öelda „Kui mina ratsutaksin”. Nad olid lobisenud

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

just nagu tavaliselt enne seda, kui Kenna koorumise eksamit läks tegema, enne seda, kui kõik tüdruku unistused klirinal kildudeks purunesid.

Skandar astus kööki, kus munad särisesid ja üle ruumi röökis Karika eelreportaaž. Isa ümises panni kohale kummardudes. Skandarit nähes venis ta naeratus kõrvuni. Skandar ei mäletanudki, millal ta viimati isa naeratamas nägi.

Isa nägu venis pisut pikaks. „Kennat polegi?”

„Magab alles,” valetas Skandar, tahtmata isa tuju rikkuda.

„Ma usun, et tal on sel aastal raske. Esimene võidusõit pärast...”

Skandaril polnud vajagi lause lõppu kuulda. See oli esimene Kaose Karikas pärast seda, kui Kenna möödunud aastal koorumise eksamil läbi kukkus ja kaotas kõik võimalused üksisarvikuratsuriks saada.

Häda oli selles, et isa polnud kunagi käitunud vastavalt teadmisele, et koorumise eksamist saavad läbi vähesed. Ta armastas ükssarvikuid nii väga, et tahtis meeleheitlikult üht oma lastest ratsuriks koolitada. Ta väitis, et see parandaks kõik – nende rahamured, nende tuleviku, nende õnne, isegi need päevad, mil ta voodist välja ei saanud. Lõppude lõpuks olid ükssarvikud maagilised olendid. Nii oligi ta Kennale terve elu rääkinud, et tüdruk teeb kindlasti eksami ära ja läheb Saarele Haudekambri ust avama. Et sinna lukustatud ükssarvikumuna on tema saatus. Et tüdruk teeks niiviisi oma ema uhkeks. Ja sellest polnud abi, et Kenna oli alati olnud Christchurchi keskkoolis oma koorumise kursuse parim. Ta õpetajad rääkisid, et kui keegi üldse Saarele läheb, siis on see Kenna Smith. Ja siis kukkus ta läbi.

Ja nüüd oli Skandari isa poisile juba mitu kuud sedasama rääkinud. Et see on võimalik, tõenäoline, isegi vältimatu, et temast saab ratsur. Ja teadmise kiuste, kui ebatavaline see oleks, selle nägemise kiuste, kui pettunud oli Kenna eelmisel aastal, tahtis Skandar *üle kõige maailmas*, et see oleks tõsi.

„Sel aastal on ju sinu kord, ah?” Isa sasis rasvase käega Skandari juukseid. „Niisiis, parim viis praeleiba teha on...” Skandar noogutas õigetes kohtades, kui isa teda juhendas, teeseldes, et ta veel ei oska. Teistele lastele oleks selline asi närvidele käinud, kuid Skandar rõõmustas sellegi üle, kui isa talle leiva täiuslikult krõbedaks praadimise eest patsi löi.

Kenna ei tulnud hommikusöögile, kuid isa ei paistnud sellest numbrit tegevat, kui nad pugisid Skandariga vorste, peekonit, mune, ube ja praeleiba. Skandar ei küsinud endalt enam, kust selle toidu jaoks raha võeti. Oli võistluspäev. Isa tahtis ilmselgelt kõik unustada ning Skandar tegi sama. Ainult tänaseks. Seega haaras ta värsked majoneesipudeli, pigistas seda kogu taldrikutäie kohal, ja naeratas, kui pudel tõi kuuldavale mõnusa lurina.

„Seega on siis sinu jaoks endiselt favoriidid Aspen McGrath ja Uusaja Härmatis?” uuris isa täis suuga. „Ma unustasin öelda, et kui sa tahad võistlusele sõpru kaasa kutsuda, siis minugi-pooldest. Paljud lapsed ju teevad seda, eks ole? Ma ei taha, et sind kõrvale jäetakse.”

Skandar silmitses oma taldrikut. Kuidas ta oleks pidanud üldse selgitama, et tal pole sõpru, keda kutsuda? Ja veel hullem, et mingis mõttes oli see isa süü.

Jama oli selles, et isa eest hoolitsemine aegadel, mil ta polnud terve – ega nii rõõmus – tähendas, et Skandar ei saanud teha paljutki „normaalset”, mida sõprade leidmiseks on vaja

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

teha. Ta ei saanud kunagi jääda pärast kooli parki lõbutsema, tal polnud raha, et minna lõbustusparki või lipata Margate'i randa kala ja krõbekartuleid sööma. Skandar polnud esialgu arugi saanud, et sõpru leiti tavaliselt just niisugustes kohtades, mitte inglise keele tunnis või hommikusel söögivahetunnil külma munarooga süües. Ja isa eest hoolitsemine tähendas, et Skandaril polnud mõnikord puhtaid riideid või aega hammaste pesemiseks. Ja inimesed märkasid seda. Nad märkasid alati ja jätsid meelde.

Kenna jaoks ei olnud olukord kuidagiviisi nii hull. Skandari arvates seepärast, et õde oli temast enesekindlam. Millal tahes Skandar proovis öelda midagi tarka või naljakat, kiilus ta aju kinni. Mõni minut hiljem jõudsid õiged sõnad talle kohale, kuid klassikaaslasega silmitsi seistes oli tal peas vaid imelik sumin, täielik tühjus. Kennal seda probleemi polnud, Skandar oli ükskord pealt kuulnud, kuidas õde astus vastu tüdrukute kambale, kes sosistasid, kui veider nende isa on. „Minu isa, minu asi,“ oli õde väga rahulikult öelnud. „Jätke see teema rahule või te kahetsete.“

„Isa, nad on oma peredega,“ pomises Skandar lõpuks, tundes, et läheb näost punaseks nagu alati, kui ta täit tõtt ei rääkinud. Kuid isa ei märganud seda, ta oli juba hakanud taldrikuid virna laduma, ja see oli nii haruldane vaatepilt, et Skandar pilgutas kaks korda silmi, enne kui neid uskuma jäi.

„Aga Owen? Tema on ju su hea sõber, eks ole?“

Owen oli see kõige hullem. Isa pidas teda sõbraks, sest oli ükskord näinud Skandari telefonis OWeni sadu sõnumeid. Skandar polnud talle maininud, et sõnumid olid kõike muud kui sõbralikud.

VARAS

„Oh jaa, talle meeldib Kaose Karikas väga.” Skandar tõusis, et appi minna. „Ta vaatab seda koos vanavanematega, aga nemad elavad siit kaugel.” Skandar ei mõelnud seda välja, ta oli kuulnud Owenit nõnda oma meeskonnale kurtmas. Otse enne seda oli ta Skandari matemaatika töövihikust kolm lehte välja tõmmanud, kokku kägardanud ja Skandarile näkku visanud.

„KENNA!” hõikas isa järsku. „See algab kohe!” Vastust saamata kadus isa nende tuppa ning Skandar istus diivanile juba täie hooga käivat teleülekannet vaatama.

Reporter intervjueeris peaareenil otse starditõkkepuu ees eelmist Kaose Karika võitjat. Skandar keeras häält juurde.

„... ja kas me sinu arvates näeme täna ka mõnda raevukat elemendilahingut?” Reporteri nägu õhetas põnevusest.

„Muidugi,” vastas ratsur veendunult noogutades. „Tim, võistlejatel on rikkalik erinevate oskuste pagas. Inimesed on keskendunud Federico Jonesi ja Päikeseloojangu Vere tuleelemendi jõule, aga kuidas oleks Erna Templetoni ja Mäehirmuga? Nende põhielement võib ju olla õhk, kuid nad on mitmekülgsest andekad. Inimesed unustavad, et parimad Kaose Karika ratsurid valdavad suurepäraselt kõiki nelja, mitte vaid oma põhielementi.”

Neli elementi. Need olid koorumise eksami vundament. Skandar oli tundide kaupa õppinud, millised kuulsad üks-sarvikud ja ratsurid on pühendunud tulele, veele, maale või õhule, milliseid ründeid ja kaitseid nad taevalahingutes eelistavad. Skandaril kiskus kõht krampi pois ei suutnud uskuda, et eksam on juba ülehomm.

Isa tuli mureliku näoga tagasi. „Ta varsti tuleb,” sõnas ta Skandari kõrvale vanale päevinäinud diivanile istudes.

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

„Teil, lastel, on seda raske päriselt mõista.“ Isa ohkas ekraani vahtides. „Kolmteist aastat tagasi, kui minu põlvkond vaatas esmakordselt Kaose Karikat, piisas lihtsalt teadmisesest, et Saar on olemas. Mina olin ratsuriks saamiseks kaugelt liiga vana. Kuid võistlus, üksarvikud, elemendid... meie jaoks oli see võlukunst – nii mulle kui ka teie emale.“

Skandar püsis väga vaikselt paigal ega julgenud pilku ekraanilt pöörata, sest üksarvikud tulid areenile. Isa rääkis Skandari ja Kenna emast ainult Kaose Karika võistluspäeval. Skandar oli juba seitsmendaks sünnipäevaks loobunud muul ajal ema kohta küsimast – ta oli selgeks saanud, et see vihastab ja ärritab isa nii, et ta sulgub mitmeks päevaks oma tuppä.

„Ma pole iial su ema nii elevil näinud, kui ta oli esimesel Kaose Karikal,“ jätkas isa. „Ta istus täpselt sealsamas, kus sina praegu, naeris ja nuttis ja hoidis sind süles. Sa olid siis alles paar kuud vana.“

Skandar oli seda varemgi kuulnud, kuid see ei häirinud teda. Tema ja Kenna olid alati innukalt valmis kuulama midagi oma ema kohta. Vanaema – isa ema – tavatses neile küll emast rääkida, kuid neile meeldisid kõige rohkem isa lood, sest isa oli teda kõige rohkem armastanud. Ja mõnikord olid isa korduvates lugudes uued üksikasjad, näiteks see, kuidas Rosemary Smith oli teda alati kutsunud Bertieks, mitte iialgi Robertiks. Või siis see, kuidas emale meeldis vannis laulda, või siis, et ta lemmiklilled olid karikakrad, või et kõige rohkem meeldis talle vaadata vee elementi sel esimesel ja viimasel Kaose Karikal, mida ta üldse nägi.

„Mulle jääb alatiseks meelde,“ jätkas isa Skandari otsa vaadates, „kuidas pärast esimese Kaose Karika lõppu võttis su ema

su tillukese käe pihku, joonistas näpuga su peopesale ja sosistas vaikselt nagu palvetades: „Ma luban sulle ükssarviku, väike-seke.””

Skandar neelatas raskelt. Seda lugu polnud isa talle kunagi varem rääkinud. Võib-olla oligi ta selle koorumise eksami aas-taks hoidnud. See ei pruukinud isegi tõsi olla. Skandar ei saaks iial teada, kas Rosemary Smith tõesti lubas talle ükssarviku, sest kolm päeva pärast seda, kui Mandril vaadati esimest korda ükssarvikute võistlust, oli Skandari ema ootamatult surnud.

Skandar poleks öelnud seda kunagi isale ega isegi mitte Kenna-le, kuid üks põhjus, miks ta Kaose Karikat nii väga armastas, oli see, et võistlus pani ta end emaga lähedasena tundma. Ta kujutles, kuidas ema ükssarvikuid jälgib, rind üha kasvavat elevust täis – just nagu temal –, ja siis tunduski, nagu oleks ema seal koos temaga.

Kenna lonkis tuppa, müslikauss peopesal balansseerimas.

„Päriselt ka või, Skar? Majonees hommikusöögiks?” Õde osu-tas Skandari kasutatud taldrikule, mis oli virnas ülemine. „Ma ei väsi kordamast, väikevend, et see ei ole paslik lemmiktoit.”

Skandar kehtas õlgu ja Kenna pahvatas end tema kõrvale diivanile pressides naerma.

„Vaadake, kui palju ruumi te kahekesi võtate. Järgmisel aastal pean mina põrandal istuma!” ütles isa naerdes.

Skandari süda tõmbus kokku. Kui ta eksam läheb hästi, ei ole teda järgmisel aastal enam siin. Ta vaatab Kaose Karikat Saarel kohapeal ning tal on täiesti oma ükssarvik.

„Kenna, kaardid lauale! Sinu lemmik?” küsis isa Skandarist mööda kummardudes.

Tüdruk vahtis tuseselt mäeldes teleriekraani.

„Enne ta ütles, et Aspen ja Uusaja Härmatis *ei* võida,“ torkas Skandar provotseerivalt vahele.

See toimis. „Võib-olla järgmisel aastal saab Aspen sellega hakkama, kuid veevalitseja jaoks pole see hea võistlus.“ Kenna toppis lahtise juuksesalgu kõrva taha Skandarile nii tuttava liigutusega, et see tekitas poisil turvatunde. Umbes et Kennaga saab kõik korda, isegi kui Skandar ta järgmisel aastal isaga kahekesi diivanile istuma jätab.

Skandar raputas pead. „Ma ju ütlesin sulle, et Aspen ei hakka toetuma ainult vee elemendile. Ta on nutikam – ta kasutab ründamiseks päris kindlasti ka õhku, tuld ja maad.“

„Skar, aga ratsur on alati kõige tugevam oma põhielemendis. Sellepärast seda ju *põhielemendiks* nimetataksegi, jobu! Kui Aspen näiteks tulerünnakut kasutab, pole see võrreldav millegagi, mida *päris* tulevalitseja teha suudab, eks ju?“

„Hea küll, aga kes siis *sinu* arvates võidab?“ Skandar ajas selja sirgu, kui isa teleri valjemaks keeras, sest kommentaatori hääli oli juba pingest kiledaks muutunud, kui turvistes võistlejad starditõkkepuu taga paremate kohtade pärast rüsesid.

„Erna Templeton ja Mäehirm,“ lausus Kenna väga vaikselt. „Eelmisel aastal kümnendad, õhuvalitseja, väga sitke, vapper, arukas. Just sedasorti ratsur, nagu minust oleks saanud.“

Skandari jaoks oli see esimene kord kuulda Kennat tunnistamas, et temast ei saa kunagi ratsurit. Ta tahtis midagi öelda, kuid ei teadnud, mida, ja siis oli juba liiga hilja. Niisiis jäi ta kuulama kommentaatorit, kes püüdis viimaseid stardieelseid sekundeid jutuga täita.

„Ütlen kõigile meiega esmakordselt liitunud vaatajatele, et meil on otseülekanne Saare pealinnast Fourpointist. Ja mõne

hetke pärast lähevad need ükssarvikud selle kuulsa areeni kohal lendu ning alustavad võidusõitu õhurajal – kurnavat kuueteistkümne kilomeetri pikkust vastupidavuse ja õhuvõitluse oskuste testi. Ratsurid peavad püsima väljaspool õhus hõljuvaid piirimärke, et mitte riskida võistlusest kõrvaldatud saada – mis pole üldse kerge, kui ülejäänud kaksikümned neli võistlejat püüavad sind igal pöördel elemendimaagiaga rünnata ja aeglustada... Oh, aeg läks käima. Viis, neli, kolm, kaks...

Ja nad läksid!”

Skandar jälgis, kuidas kaksikümned viis hobusest kaks korda suuremat ükssarvikut edasi söötsid, kui tõkkepuu nende sarvede kohale kerkis. Ratsurite turvistatud jalad kolksusid vasakul ja paremal vastu kaasvõistlejaid, kui nad oma ükssarvikuid edasi sundisid, et juba stardis ette pääseda, ja nad surusid end sadulas kiirust kogudes ratsude ligi. Ja siis tuli Skandari lemmikhetk. Üksarvikud hakkasid suuri suliseid tiibu laiali sirutama ja õhku tõusma, jättes areeniliiva kaugele enda alla. Mikrofonid püüdsid ratsurite kiivritest utsitushõikeid. Ja need püüdsid veel midagi – heli, mis ajas Skandarile siiani judinad peale, ehkki ta oli kogu elu igal aastal seda võistluspäeval kuulnud. Sügavalt üksarvikute rinnast kerkis summutatud urin – hirksam kui lõvi mõirged, iidsem ja ürgsem kõigest, mida ta Mandril oli kuulnud. Sedasorti heli, mis tekitas tahtmise jooksu pista.

Üksarvikud tõuklesid õhus, et paremat positsiooni saada, metallturvised kolksusid ja kriiksusid. Nende sarveotsad helkisid päikese käes, kui nad üritasid vastaseid puskida. Krigisevate hammaste ümber ilmus vaht ja sõõrmed kumasid punaselt. Nüüd, mil nad olid õhus, sai taevas elemendimaagiast täis: tulekerad, tolmutormid, välgud, veemüürid. Õhulahing käis

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

kohevate valgete pilvede taustal. Ratsurite parema käe peopesas kumas elemendimaagia vägi, kui nad meeleheitlikult püüdsid end rajal edasi võidelda.

Ega see ilus olnud. Ükssarvikud peksid üksteist kapjadega, rebisid hammastega üksteise külgedelt liha ning ründasid rivaale lähedalt maagiaga. Kolme minuti pärast jäi kaamerasilma ette põlevate juuste ja kasutult rippuva käega ükssarvikuratsur, kes maa poole tiirutades sinna maha prantsatas, ning suitsu kerkis ühtviisi nii ükssarviku tiivast kui ka ratsuri heledatest juustest.

Kommentaator oigas. „Hilary Winters ja Terasservadega Liilia on selleaastase Kaose Karika konkurentsist *väljas*. Paistab, et siin on murtud käeluu, mõned koledad põletushaavad ja Liilia tiivavigastus.”

Kaamerapilt keerati juhtgrupi peale tagasi. Federico Jones ja Päikeseloojangu Veri pidasid õhulahingut Aspen McGrathi ja Uusaja Härmatisega. Aspen oli tekitanud jäävibu ning kihutas nooli üksteise järel Federico turvistatud selga, proovides teda aeglustada. Federicol oli noolte sulatamiseks leegitsev kilp, kuid Aspen sihtis hästi ning Uusaja Härmatis kahandas vahemaad. Ega Federico seepärast veel mängust väljas olnud. Kui Aspen Härmatisel lähemale lendas, lahvatasid ta pea kohal taevas leegid.

„See on Federico kulutulerünnak.” Kommentaatorile näis see muljet avaldavat. „Nii kõrgel ja sellise kiiruse juures on seda raske teha. Kuid... Oh! Vaadake seda!”

Uusaja Härmatis ja Aspeni ümber kodusid jääkristallid ennast võrguks, kuni mõlemad olid suletud nii paksu jääkookonisse, et kulutuli ei pääsenud neile ligi. Skandar nägi,

kuidas Federico pettunult karjus, kui ta Päikeseloojangu Verega tulerünnaku tõttu kiirust kaotas ning Aspen oma jääkestast välja ja temast ette sööstis.

„Juhib Tom Nazari Saatana Pisaratel, talle järgneb Erna Templeton Mäehirmul. Kolmas on Alodie Birch Jõepilliroo Printsil ja pärast seda uskumatut õhu ja vee kombinatsiooni on Uusaja Härmatis ja Aspen McGrath neljandal kohal koos... Kuid paistab, et Aspen teeb järgmise käigu,“ muutis kommentaator häält tõstes järsult teemat. „Ta lisab kiirust.“

Aspeni punased juuksed lehvisid ta seljal, Uusaja Härmatis kiirendas uskumatu hooga, nii et tiivad muutusid häguseks, kui ta Jõepilliroo Printsist mööda sööstis, põigates eemale välgust, mis Aspenist napilt mööda sähvatas. Seejärel lehvisid Härmatise suured hallid tiivad mööda Kenna lemmikust Mäehirmust, siis ka Tom Nazari mustast ükssarvikust nimega Saatana Pisarad. Ja Aspen tõusiski liidriks.

„Jee!“ virutas Skandar rusikaga õhku. See oli Skandari puhul midagi väga haruldast, kuid toimumas oli midagi võimast, uskumatut.

„Ma pole veel kunagi midagi niisugust näinud,“ karjus kommentaator. „Vaadake, kui kaugel ees ta on!“

Kenna ahhetas, pilk kinni finišile lähenevatel ükssarvikutel. „Ma ei usu seda!“

„Ta võidab saja meetriga,“ kiljus teine kommentaator.

Skandar vahtis ammulisui, kuidas Uusaja Härmatise kabjad areeniliivale laskusid. Aspen sundis teda, raevukas otsustavus silmis, edasi, finišikaare alt läbi.

Skandar kargas põnevusest karjudes püsti. „Nad võitsid! Nad võitsid! Näed, Kenna, ma ütlesin sulle! Ma teadsin, ma teadsin!“

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

Kenna naeris, ta silmad särasid ning see tegi võidu veel paremaks. „Hea küll, Skar. Nad olid tõesti vägevad. Tunnistan, et sul oli õigus. Need jääkristallid – oli alles kõik! Ma pole kunagi näinud...”

„Oota.” Isa seisis otse ekraani ees. „Midagi on viltu.”

Skandar läks ühelt ja Kenna teiselt poolt tema juurde. Skandar kuulis küll, kuidas rahvas karjub, kuid see polnud enam juubeldamine, vaid hirmukisa. Ükssarvikud ei tulnud enam kaare alt läbi võidusõitu lõpetama. Kommentaatorid vaikisid, kaamerapilt oli paigal – töötas üksainus areeni näitav kaamera, just nagu oleksid operaatorid tööpostilt minema pagenud.

Areeni keskele maandus ükssarvik. Ta polnud selline nagu teised – nagu Päikeseloojangu Veri või Uusaja Härmatis või Mäehirm, kelle võiduparaadi ta oli katkestanud. Selle ükssarviku tiibadel peaaegu polnudki sulgi – need olid pigem nahkhiiretiivad – ning ta oli kondine ja nälginud. Ta silmad olid punased kummituslikud pilud. Tema lõugade ümber olid kleepunud vereklombid ning ta näitas ratsuritele hambaid, nagu kavatseks neid rünnata.

Skandar taipas tõtt alles ükssarviku läbipaistvat sarve märke.

„See on metsik ükssarvik,” pahvatas ta. „Nagu need selles vanas videos, mis Saarelt Mandrile toodi. See, mis veenas aastaid tagasi Mandrit, et ükssarvikud on päriselt olemas. See, kus nad küla ründasid...”

„Midagi on viltu,” kordas isa.

„See ei saa olla metsik ükssarvik,” sosistas Kenna. „Sellel on ratsur.”

VARAS

Skandar polnud märganud ükssarviku turjal inimest – vähemalt ta arvas, et see on inimene. Ratsur oli mähitud tuules lehvivasse musta puhevil loorkangasse, mille alumine serv oli rābaldunud ja narmendav. Ratsuri nägu varjas kurgu alt pealaeni lühikeste tumedate juuste varju kaduv lai valge värviga maalitud triip.

Ükssarvik tõusis tagajalgadele, peksis kapjadega õhku ja pruuskas välja tihedat musta suitsu. Selle tontratsanik huilgas võidukalt, ükssarvik kriiskas ning areen mattus suitsu. Skandar jälgis, kuidas ükssarvik Kaose Karika võistlejatele lähenes, sādemed tantsisklemas kapjade ümber, ning ratsuri peopesast välja paiskuv valge juga lõi ekraani heledaks. Hetk enne seda, kui must suits pildi täielikult varjas, pöördus ratsur ning osutas aeglaselt ja kaalutletult ühe pika luise sõrmega otse kaamera poole.

Edasi kostis vaid heli. Elemendimaagia plahvatused, üksarvikute kriiskamine. Rahvas karjus veel valjemini ja kostis eksimatult äratuntavat jooksumüdinat, kui Saare elanikud proovisid oma istekohtadelt pageda. Kaamerast ülepeakaela mööda tormava saarerahva hāāled sulandusid kokku, kuid Skandar pani tähele üht ikka ja jälle korratud sõna.

Pōimija.

Skandar polnud Pōimijast kunagi kuulnud, kuid mida rohkem rahvasummas seda nime sosistati, karjuti, kiljuti, seda rohkem see poisile hirmu nahka ajas.

Ta pöördus isa poole, kes vahtis ikka veel oma silmi uskumata teleriekraanil keerlevat musta suitsu. Kenna jõudis Skandarist küsimusega ette. „Isa,” lausus ta vaikselt, „kes on Pōimija?”

„Kuss.” Isa vehkis käega. „Midagi toimub.”

SKANDAR JA ÜKSSARVIKUVARAS

Kui suits üles kerkis, muutus pilt selgemaks. Liival põlvitav inimkogu nuuksus ja karjus. Tal oli sinise *McGrath* seljakirjaga turvis ikka veel seljas ning teised ratsurid olid ta ümber kogunenud.

„Palun,“ ulgus Aspen üle kogu areeni, „palun, tooge ta tagasi!“

Federico Jones, kes oli lahinguraevu unustada jõudnud, sai Aspeni püsti, kuid tüdruk ulgus ikka edasi. „Põimija võttis ta kaasa. Ta on läinud. Meie võitsime ja Põimija...“ Aspen jäi viimase sõna järel vait, kuid pisarad voolasid endiselt mööda ta poritriibulist nägu.

Karm hääl kõlas kui piitsaplaks. „Koristage kaamerad ära! Kohe! Mandrile ei saa seda näidata. Koristage need ära, kohe!“

Ükssarvikud hakkasid kõrvulukustavalt kriiskama ja möirgama. Nende ratsurid hüppasid sadulasse, püüdes maha rahustada tagajalgadele tõusvaid ja suust vahtu välja ajavaid elukaid, kes paistsid koletislikumad kui Skandar eales varem oli näinud.

Kahekümne viiest ratsurist jäi liivale seisma vaid üks – võitjast veevalitseja Aspen *McGrath*. Tema ükssarvikut, Uusaja Härmatist, polnud kusagil näha.

„Kes on Põimija?“ küsis Kenna uuesti ja nõudlikumalt.

Kuid talle ei vastanud keegi.